

БУРКОВСЬКА АННА, доктор філософії,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
БУРКОВСЬКА АЛЛА, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ: ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Управління проєктами продовольчої сфери є однією з найбільш динамічних і складних сфер менеджменту, яка вимагає від керівників глибокого розуміння специфіки галузі та здатності ефективно адаптуватися до мінливих умов ринку. У цьому контексті виникає низка викликів, які можуть суттєво впливати на ефективність проєктів, а також на перспективи їх успішного виконання [1].

Одним з основних викликів є забезпечення стабільності постачання сировини. Продажі у продовольчій сфері тісно пов'язані з сезонними коливаннями, змінами кліматичних умов і непередбаченими ситуаціями, такими як природні катастрофи чи епідемії. У таких умовах важливо створити ефективні логістичні ланцюжки, що дозволять мінімізувати ризики браку сировини або її неякості [2]. Виробництво та постачання продовольчих товарів також залежить від політичної та економічної стабільності в країнах-постачальниках, що ще більше ускладнює управління ризиками.

Крім того, суттєвий виклик становить регулювання якості продукції. Продовольча безпека є пріоритетом для будь-якої компанії, яка працює в цій галузі. Вимоги до якості й стандартів безпеки продуктів постійно змінюються і стають дедалі більш жорсткими. Тому компаніям необхідно постійно інвестувати в оновлення технологій виробництва, моніторинг та контроль за дотриманням стандартів [3]. Успішне управління цими процесами сприяє не тільки підвищенню конкурентоспроможності, але й зміцненню довіри споживачів.

Також важливим аспектом є управління витратами та фінансовими ресурсами. Оскільки продовольчий ринок надзвичайно конкурентний, ефективне використання ресурсів стає критичним фактором успіху. Це стосується як закупівель сировини, так і оптимізації процесів виробництва, зберігання та транспортування. Використання сучасних інструментів для аналізу даних і прогнозування допомагає керівникам приймати рішення, що дозволяють зменшувати витрати й підвищувати ефективність операцій [4].

Перспективи управління проєктами продовольчої сфери також включають зростаючу роль інновацій та технологій. Впровадження цифрових рішень, таких як штучний інтелект, автоматизація виробничих процесів та системи відстеження поставок, значно підвищує продуктивність і дозволяє компаніям оперативно реагувати на зміни попиту та потреби клієнтів [5]. Інновації також допомагають вирішувати питання сталого розвитку, зокрема зменшення харчових відходів та ефективнішого використання природних ресурсів.

Окремо варто зазначити перспективи розвитку локальних виробництв і фермерських господарств, які набувають дедалі більшого значення в умовах глобалізації. Цей тренд підтримується підвищенням інтересом споживачів до екологічних і свіжих продуктів місцевого виробництва [2]. Локальні ініціативи сприяють зміцненню економіки регіонів, де ведеться виробництво, а також зменшенню залежності від міжнародних поставок.

Управління проектами в продовольчій сфері вимагає ретельно продуманої стратегії, що враховує специфіку галузі, глобальні виклики та постійно змінювані потреби споживачів. Одна з ключових стратегій полягає в розбудові гнучких і стійких ланцюгів постачання. Це передбачає диверсифікацію постачальників, зменшення залежності від одного джерела сировини та впровадження систем моніторингу для прогнозування можливих збоїв [3]. Важливим аспектом цієї стратегії є здатність оперативно реагувати на зміни у постачанні та миттєво знаходити альтернативи. Успішне управління проектами у продовольчій сфері залежить від здатності компаній поєднувати інноваційні рішення з прагненням до стійкості та гнучкості у своїй діяльності. Це дозволить їм не тільки долати виклики, але й ефективно використовувати нові можливості, що з'являються на глобальному ринку.

Управління проектами в продовольчій сфері найближчими роками буде стикатися з новими викликами, що формуються під впливом глобальних тенденцій та змін у споживчих уподобаннях. Одним із головних викликів стане адаптація до нестабільності, викликані кліматичними змінами, політичними конфліктами і порушеннями в глобальних ланцюжках поставок [1]. Ці фактори призводять до дефіциту сировини та зростання цін, що потребує ефективнішого планування логістики і впровадження технологій для оптимізації витрат. Ймовірно, компанії будуть інвестувати в розвиток локальних мереж постачання, щоб знизити залежність від глобальних ринків.

Також важливим питанням залишається управління якістю і безпекою харчової продукції. Очікується, що уряди різних країн продовжуватимуть посилювати вимоги до продовольчої безпеки, що змусить компанії більше уваги приділяти технологіям контролю за якістю на всіх етапах виробництва. Водночас попит на екологічно чисті та органічні продукти зростатиме, що змусить виробників адаптуватися до нових стандартів і практик сталого розвитку. Продовольчі компанії будуть інвестувати у відстеження походження продуктів і забезпечення прозорості всіх ланцюжків поставок [1].

Технологічні інновації будуть відігравати ключову роль у трансформації продовольчого ринку. Використання штучного інтелекту, автоматизації та Інтернету речей (IoT) дозволить ефективніше управляти запасами, прогнозувати попит і оптимізувати виробничі процеси. Ці технології також сприятимуть зменшенню харчових відходів і підвищенню екологічної відповідальності компаній. Очікується, що підприємства все частіше будуть інтегрувати цифрові рішення для взаємодії з клієнтами, щоб пропонувати персоналізовані продукти та підвищувати лояльність споживачів [5].

На рівні стратегічного планування компанії зосередяться на розвитку

стійкості бізнес-моделей. Це включатиме довгострокові інвестиції у відновлювані ресурси, партнерства з локальними фермерами, а також розвиток ініціатив, спрямованих на скорочення впливу на навколишнє середовище [1]. Тенденції в бік сталого розвитку матимуть не лише економічний, але й соціальний аспект, що сприятиме зміцненню довіри з боку споживачів і створенню нових можливостей для зростання.

Загалом, управління проектами в продовольчій сфері залишатиметься складним завданням через постійні зміни в умовах ринку та вимогах до безпеки продукції. Водночас ті компанії, які зможуть адаптуватися до нових умов за рахунок впровадження інноваційних рішень і сталого підходу, отримають конкурентні переваги та зможуть зміцнити свої позиції на глобальному ринку. Таким чином, управління проектами у продовольчій сфері має низку викликів, серед яких найбільші пов'язані з логістикою, регулюванням якості та управлінням фінансовими ресурсами. Однак, завдяки впровадженню сучасних технологій, інновацій та сталого підходу до виробництва, ця сфера відкриває значні перспективи для зростання та розвитку.

Список використаних джерел:

1. Бурковська А.І. Організаційно-економічні засади інвестиційного забезпечення продовольчої безпеки України: дисертація. МНАУ. 2022 р. 299 с. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11706/3/BURKOVSKA%20P hD%20DISSERTATION_1.pdf
2. Lunkina T., Burkovska A. and Burkovska A. Features of forming socio responsible behavior in the consumer of organic production of the agricultural sector in Ukraine. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2020. №1(105). pp. 11-18. DOI: 10.31521/2313-092X/2020-1(105)-2
3. Shebanina O., Burkovska A., Poltorak A., Burkovska A., Petrenko V. Management of the Informational Potential of Eco-Hotels in the Conditions of Sustainable Development of Hospitality and Tourist Destinations Based on Agricultural Enterprises in Ukraine. *Modern Economics*. 2023. 41(2023), pp. 147-155. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-21](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-21)
4. Бурковська А.І., Гончаренко М.О., Різун В.Р. Управління кадровою політикою сільськогосподарських підприємств в контексті мотивації праці. *Modern Economics*. 2023. № 41(2023). С. 19-23. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-03](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-03).
5. Полторак А.С., Сухорукова А. Л., Бурковська А. І. Кібербезпека в системі трансформації управління бізнес-організацією. Трансформація менеджменту бізнес-організацій: сучасні тренди та виклики : колективна монографія. Київ : Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». 2021. С. 158-176. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10893/1/17.pdf>

